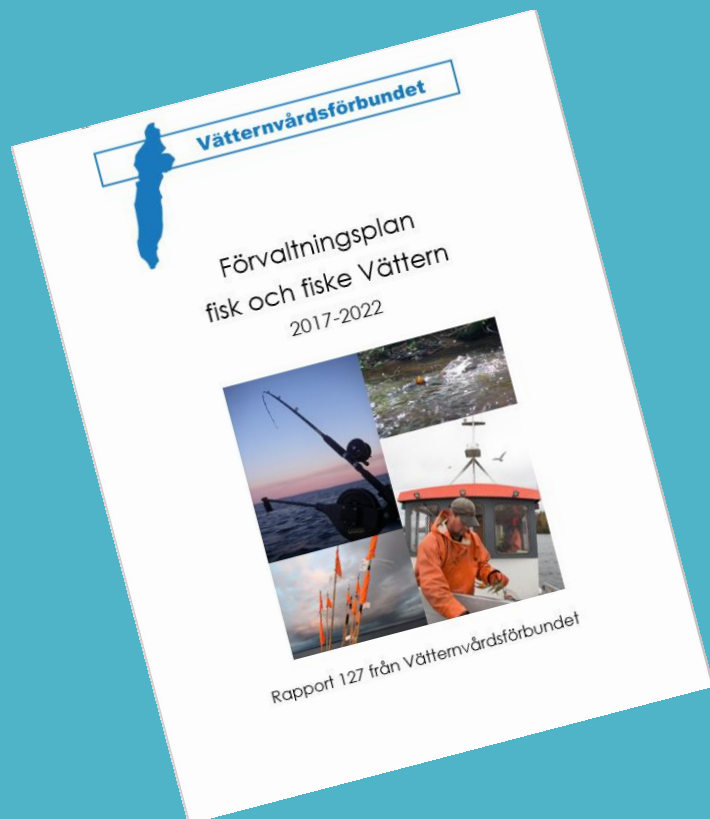

Förvaltningsplan fisk och fiske Vättern

Anton Halldén (TACK Malin Setzer)
Länsfiskerikonstulent, Länsstyrelsen i Jönköpings län
Anton.hallden@lansstyrelsen.se

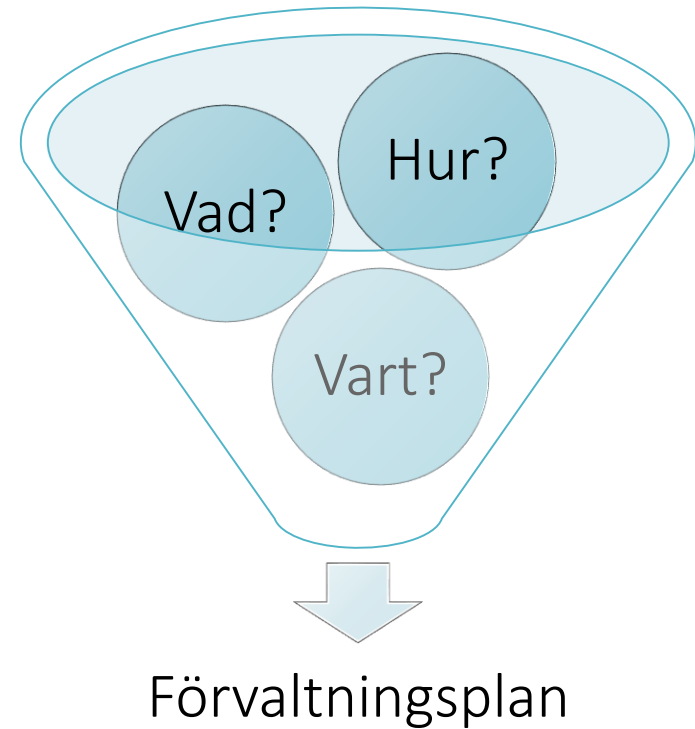

Vad är en förvaltningsplan?

- Vart vill vi?
- Vad behövs göras?
- Hur ska det göras?

Ett arbets- och planeringsverktyg

- Ska kunna användas av alla som är delaktiga i förvaltning av fisk och fiske

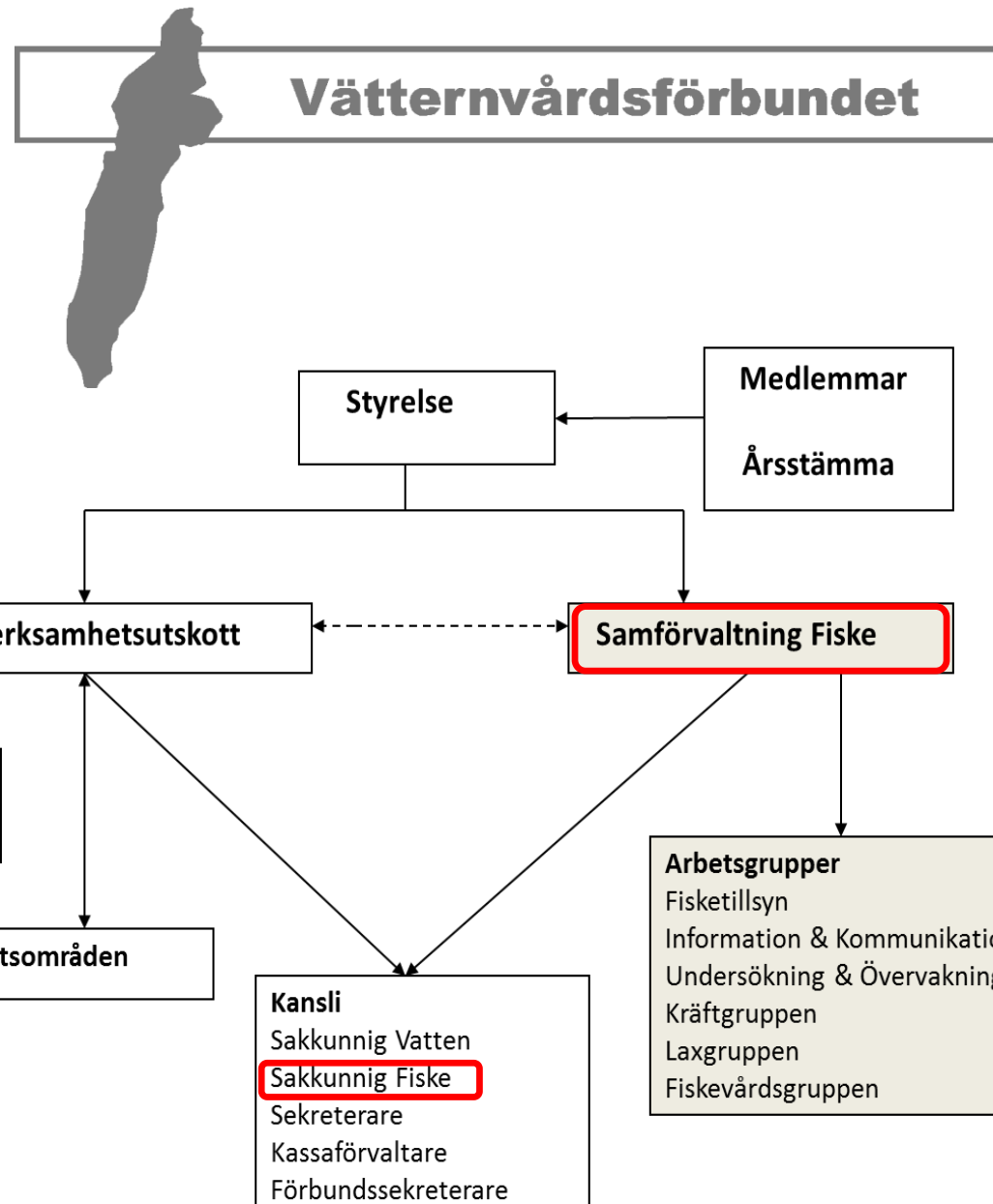

Framtagande

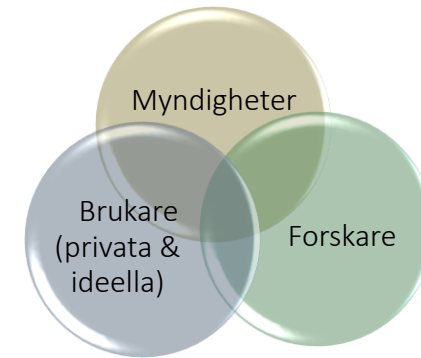
- Påbörjades i slutet av 2014
- Träffar med olika kategorier av fiskare under våren 2015
  - 2 träffar på 3 olika platser runt Vättern
- Samförvaltning Fiske, styrelsen, HaV, SLU...

Ansvarig

Samförvaltning Fiske Vättern

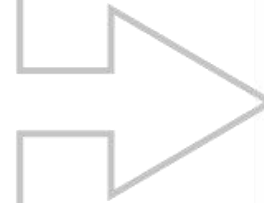
Varför Samförvaltning?

- ❑ Plattform för dialog
- ❑ Funktionell länk
- ❑ Öka förståelsen mellan olika grupper

- ❑ Öka ansvarstagande av alla berörda aktörer
- ❑ Bidrar till snabbare process – en av byggstenarna för att kunna ha en adaptiv förvaltning

Ett av Vätterns styrdokument...

Syfte

- Samverkansdokument
- Ska användas som ett rådgivande planeringsverktyg
  - *anger riktlinjer och mål för den framtida förvaltningen av fisken och fisket i Vättern*
- Faktabaserad, adaptiv och långsiktig

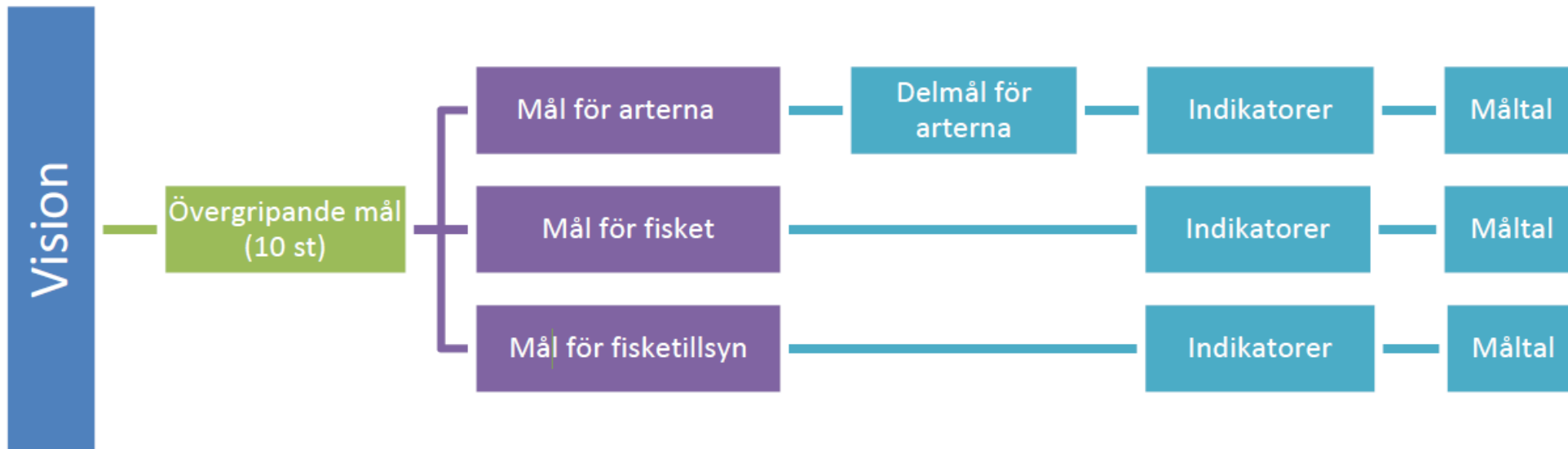
Innehåll

- Utvärdering av föregående förvaltningsplan
- Vision och övergripande mål
- Riktlinjer och förhållningssätt
- Mål för arterna
  - Beståndstatus
  - Uttagspotential
  - Delmål, indikatorer och måltal
- Arternas betydelse för fisket
  - Mål för fisket
- Fisketillsyn
  - Mål för fisketillsynen
- Åtgärder
  - Åtgärdsförslag
  - Resursfördelning
- Vätterns tillflöden

Vision

”Vätterns fiskresurser förvaltas och nyttjas ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbart perspektiv där ekosystemet sätter ramarna.”

Åtgärd, riktlinje och mål

Mål

- Anger önskat tillstånd för nå visionen, innehåller delmål, indikatorer etc.

Riktlinje

- Anger hur arbetet ska bedrivas för nå målet

Åtgärd

- Anger vad som ska behövas göras för nå målet

Riktlinjer och förhållningssätt

- ❑ Svara på HUR arbetet bör bedrivas ⇒ Visionen
- ❑ Kan förutom Vätternvårdsförbundets ställningstagande även vara rådgivande för andra organisationer och myndigheter

1. MILJÖÖVERVAKNING AV FISKBESTÅNDEN

Den löpande övervakningen av fisk bör ske i samarbete med Vätternvårdsförbundet där övrig miljöövervakning i Vättern planeras/samordnas.

2. LICENSIERAT YRKESFISKE

En fortsatt restriktiv hållning vid prövning av nya yrkesfiskelicenser, samt tilldelning av dispenser för befintliga yrkesfiskelicenser bör gälla så länge den totala resursen inte bedöms tåla ett ökat uttag. Bedömningen ska grundas på befintlig miljöövervakning i Vättern. Nya licenser ska beakta föryngring av yrkesfiskekåren och den geografiska spridningen runt sjön.

3. FRITIDSFISKE

För arter med begränsade uttagsmöjligheter ska sportfiske prioriteras framför fritidsfiske

Mål för arterna

- **Beståndstatus:** För Vätterns 32 arter är statusen:
  - God för 18 arter (56%)
  - Måttlig för 6 arter (19%)
  - Okänd för 6 arter (19%)
  - Dålig för 2 arter (6%).
- **Uttagspotential** (röding, öring, lax, signalkräfta, sik, gädda, abborre och lake): För alla arter utom sik och lake bedöms att uttaget från fisket inte bör öka i förhållande till dagens nivåer.

Bedömning	Beståndstatus
	God
	Måttlig, under förbättring
	Måttlig, stabil
	Måttlig, under försämring
	Dålig, under förbättring
	Dålig, stabil
	Dålig, under försämring
	Okänd

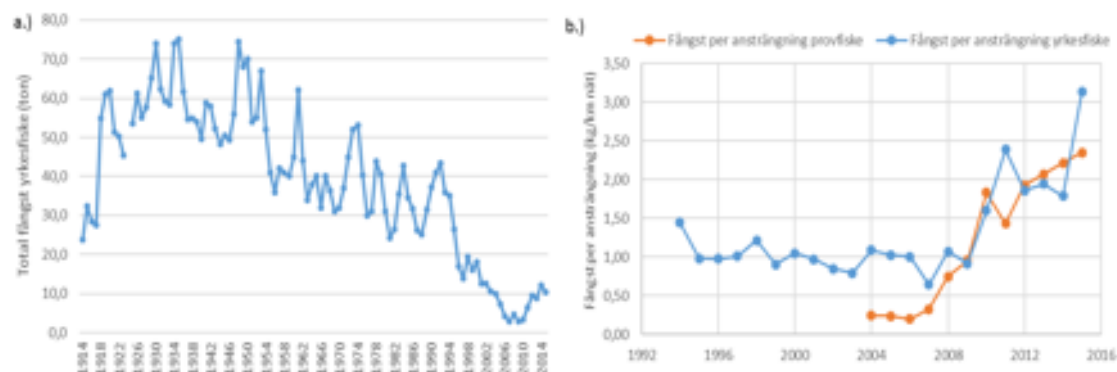
Röding

MÅL FÖR ARTEN: Arten utgör karaktärsart för Vättern och uppfyller sin ekologiska roll som toppredator. Beståndet är starkt och tål ett tål ett fiskeuttag och kan nyttjas för konsumtion. Röding, som en s.k. typisk art, bidrar till livsmiljöns gynnsamma bevarandestatus Natura 2000.

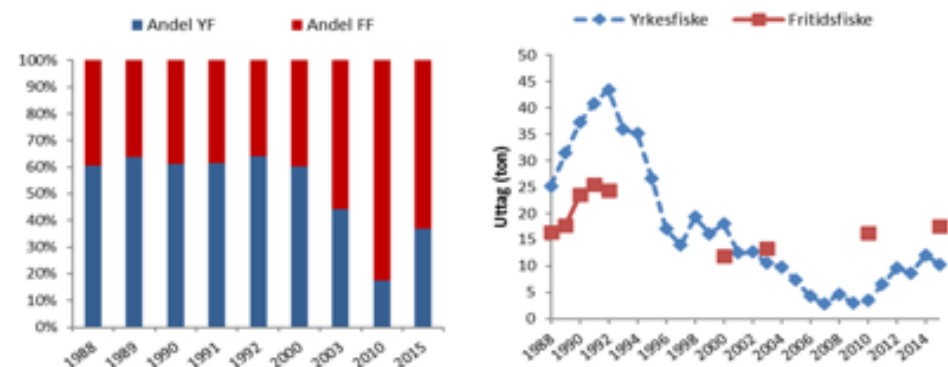
BESTÅNDSSTATUS

Rödingbeståndet i Vättern utgör landets enskilt största och mest skyddsvärda bestånd. Den tidigare negativa trenden har brutits och beståndet bedöms idag som måttlig, under förbättring (Figur 10). Beståndet är dock sårbart för framtida hot såsom överfiske och påverkan av klimatförändring.

Figur 10. a) Totala fångster av röding (ton) från yrkesfisket 1914-2015 och b) fångster av röding per ansträngning (kg/km nät) i provfiske 2004-2015 (orange linje) och i yrkesfisket 1994-2015 (blå linje).

UTTAG OCH UTTAGSPOTENTIAL

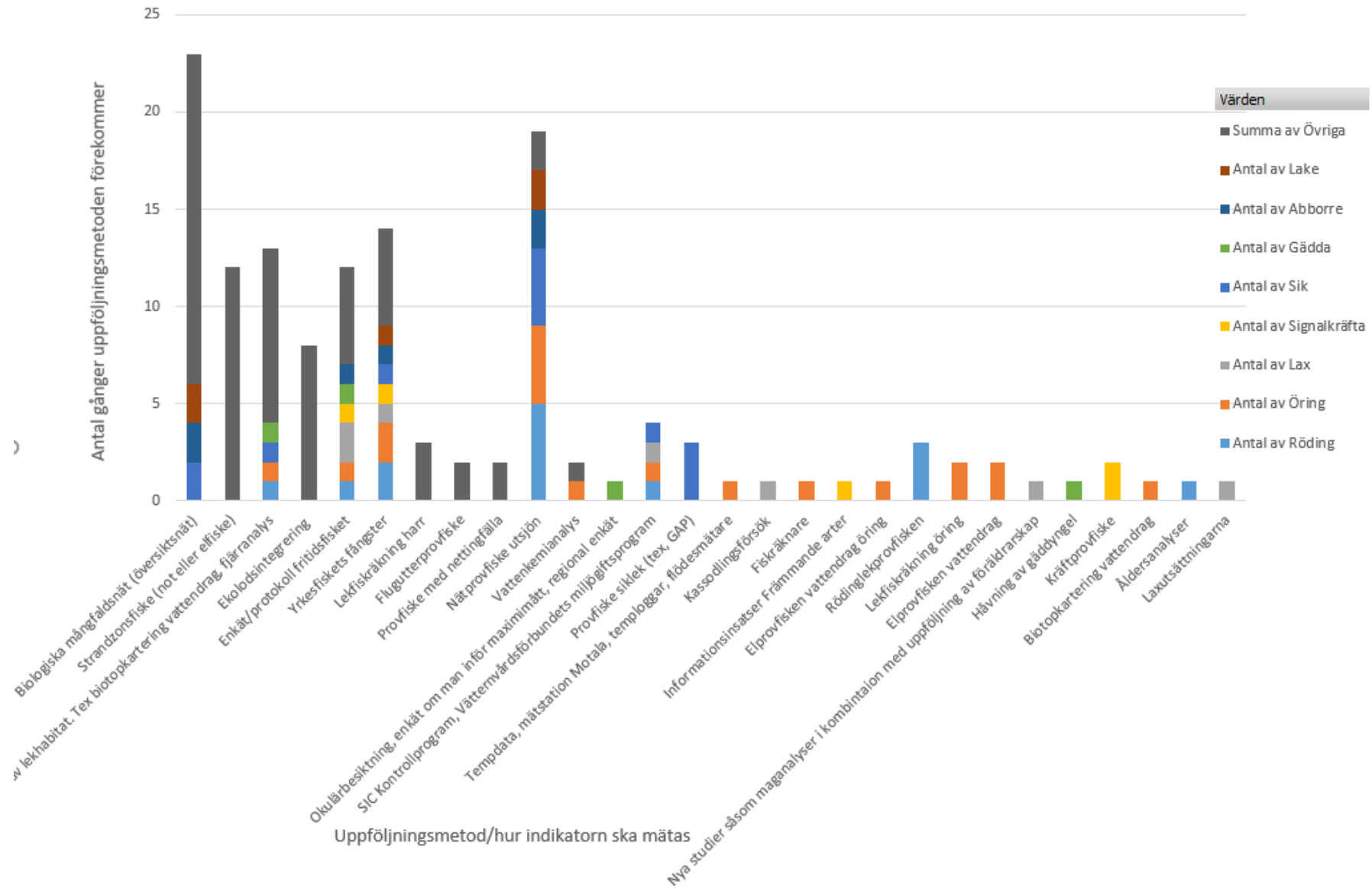
Figur 11. TV: Fördelning mellan fångst av röding från yrkesfisket respektive fritidsfisket 1988-1992, 2000, 2003, 2010 och 2015. TH: Uttaget (ton) från yrkesfisket och fritidsfisket för röding 1998-2014.

ÅTGÄRDSBEHOV: Anpassa uttaget på röding för att minska beståndets sårbarhet mot framtida hot och skydda lekplatser.

Röding

TYP AV DELMÅL	DELMÅL	INDIKATOR
	Säkerställd rekrytering	27
	Tillräckligt stor lekbiomassa	1, 2, 9, 13
	God beståndsstatus (biomassa och abundans)	1, 2, 13
	Naturlig storlek-/ålders och beståndsstruktur	3, 4
	God kondition och tillväxt	3, 4
	Förutsättningar för framgångsrik lek och uppväxt	9
	Fisket ska inte äventyra storleksstruktur och/eller god beståndsstatus	3, 4, 6, 13, 22
	Uppfyller sin ekologiska roll som toppredator genom att utgöra den dominerande rovfisken i <u>StorVättern</u> .	3, 27, 28
	Omfattas inte av kostrekommendationer och understiger EU:s gällande gränsvärden för konsumtion	11

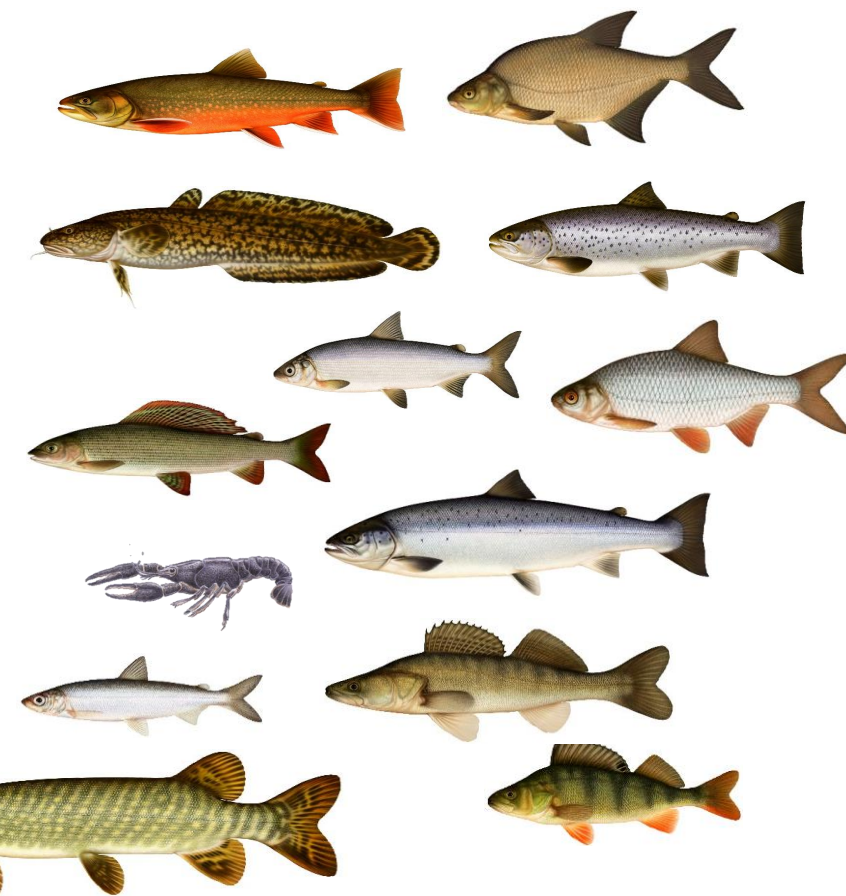
Uppföljningsmetoder

Arternas betydelse för fisket

Gränser		
70-100 %	●●	Mycket stor betydelse
15-69 %	●	Stor betydelse
1-14 %	●	Måttlig betydelse
0-1 %	●	Obetydlig

Art	Licensierat yrkesfiske (baserat på fångstvärde)	Licensierat yrkesfiske (baserat på fångst, ton)	Fritidsfiske med mängdfångande redskap (fiske med frifiskerättigheter)	Sportfiske med handredskap (fiske med frifiskerättigheter)	Fisketurism (fiskeguider)	Fiskerättsägare
Röding	●	●	●	●	●	●
Öring	●	●	●	●	●	●
Lax	●	●	●	●	●	●
Signalkräfta	●●	●	●●	-	●	●●
Sik	●	●	●	●	●	●
Gädda	●	●	●	●	●	●
Abborre	●	●	●	●	●	●
Lake	●	●	●	●	●	●
Harr	-	-	●	●	●	●
Siklöja	●	●	●	-	-	●
Gös	-	-	●	●	-	●
Mört	-	-	●	-	-	●
Braxen	●	●	●	-	-	●

- Bedömningen är gjord utifrån hela nyttjarkategorin och på årsbasis. Detta innebär att betydelsen kan vara både större och mindre för vissa enskilda nyttjare inom kategorin än vad som bedömts.
- Betydelsen av arten kan variera beroende på tidpunkt på året.

Mål för fisket

Gemensamma

MÅL FÖR FISKET (GEMENSAMMA)

Det finns förutsättningar för ett bra samarbete mellan fiskare, forskare och myndigheter

Fisket anpassar ansträngningen efter tillgången

Bibehållen tillgänglighet samt förbättrad infrastruktur kopplad till fisk och fiske

Saluförbud för fisk och kräftor fångad med stöd av frifiskerättigheter (inkluderar inte fiske som bedrivs med stöd av den enskilda fiskerätten)

Yrkesfisket

MÅL FÖR YRKESFISKET

Yrkesfisket förser den lokala marknaden med närproducerad fisk via försäljning spridd runt hela Vättern

Fiskerinäringen har utvecklats inom ramen för ett hållbart fiske

Yrkesfisket har möjlighet till långsiktighet i sin verksamhet

Yrkesfisket har minskat beroendet av en eller ett fåtal arter

Sik från Vättern kan saluföras

Fisk från Vättern är ursprungsmärkt och spårbar

Fiskerinäringen bidrar till bygdens identitet och attraktivitet både för närboende och turister

Yrkesfisket har förnygrats och är geografiskt spritt över sjön

---

Fritidsfisket

MÅL FÖR FRITIDSFISKET

Fritidsfisket hanterar återutsatt fisk (framför allt röding, öring och gädda) på ett skonsamt sätt

Fisketurismen utgör en viktig del av besöksnäringen

Fritidsfisket bidrar till rekreativa, sociala och hälsofrämjande värden

Fritidsfisket har stor chans till fångst av stor fisk

Sportfiske och fisketurism har utvecklats inom ramen för ett hållbart fiske

---

Åtgärdsförslag

Moment	Typ av åtgärd	Måltart/ målgrupp	Potentiell utförare/ ansvarig	Typ	Status	Kommentar	Prio
--------	---------------	----------------------	-------------------------------------	-----	--------	-----------	------

- ❑ 55 stycken åtgärdsförslag framtagna.
- ❑ Prio 1 - 3
- ❑ Resursfördelning är ett av förslagen som är påbörjade.

Resursfördelning

En överenskommelse om hur resursen ska fördelas mellan de olika kategorierna fiskare

Varför?

- ❑ Ökad förståelse mellan de olika kategorierna nyttjare
- ❑ Förbättrar möjligheten till en långsiktigt hållbar förvaltning
- ❑ Förkortar och underlättar processen av licenser, dispenser och hantering av regelförslag
- ❑ Möjliggör för en långsiktig planering och utveckling av verksamheten för de som har någon verksamhet kopplad till fiske

Uttagspotential och målnivå för resursfördelning

Art	Bestånds-status	Uttagspotential	Målnivå för resursfördelning	
			Yrkesfiske	Fritidsfiske
Röding	+	→	50% (± 10 %)	50% (± 10 %)
Öring	+	→	50% (± 10 %)	50% (± 10 %)
Lax	●	→	10% (± 10 %)	90% (± 10 %)
Signalkräfta	●	→	80% (± 10 %)	20% (± 10 %)
Sik	●	↗	90% (± 10 %)	10% (± 10 %)
Gädda	●	→	10% (± 10 %)	90% (± 10 %)
Abborre	●	→	35% (± 10 %)	65% (± 10 %)
Lake	●	↗	90% (± 10 %)	10% (± 10 %)

Tack för att ni lyssnade...

